

“De les autonomies al dret de decidir cal fer una transició”

Artur Mas, candidat de CiU a les eleccions al Parlament de Catalunya, explica per què proposen un pacte d'estat contra la crisi econòmica, què vol dir fer un govern “amb els millors” i fins on arriba el “dret de decidir”.

Convergència i Unió ha proposat al govern espanyol un pacte d'estat contra la crisi. Prepareu la *sòcio-vergència* o voleu seduir el votant català del PSOE?

— Això no és cap oferiment al govern espanyol. Això és una proposta general,

que ha d'incloure totes les formacions polítiques o, si més no, les principals. Es deia que el 2010 seria l'any que es començaria a recuperar l'economia. Ja ha passat un mes i tot empitjora. El govern espanyol navega sense brúixola, sense rumb i amb improvisació permanent.

Mentrestant, empreses que tanquen, empreses que redueixen plantilla i gent sense feina. I desconfiança dels mercats de l'economia espanyola i, per tant, també de la catalana. En vista d'aquest quadre clínic, CiU fa una invitació general per arribar a grans acords perquè aquest go-

vern i el Partit Socialista no se'n surten. Ens hi hem de posar tots. Però no com si fos un xec en blanc al PSOE, perquè no ho és. És una invitació a posar negre sobre blanc un full de ruta que ens permeti de donar confiança a l'economia en general. No és, ni de lluny, un aperitiu de la *sòcio-convergència*, cosa que nosaltres no busquem. Nosaltres busquem una gran majoria al Parlament de Catalunya que permeti que hi hagi un govern diferent del que hi ha ara, un govern fort que prengui decisions.

—Aquests darrers anys heu defensat que s'havia acabat l'etapa en què el catalanisme havia de col·laborar a modernitzar Espanya. Aquesta proposta d'ara no és una retorn a la política clàssica de CiU a Madrid?

—Amb aquesta proposta parlem només d'economia. No parlem de l'estructura de l'estat. En les relacions Catalunya-Espanya l'aposta que es va fer des de Catalunya va ser l'Estatut de 2006 referendat pels catalans. Si això no acaba bé perquè el Tribunal Constitucional [TC] mutila o destrueix l'Estatut, aleshores és evident que el clàssic estat de les autonomies no té més continuïtat. Si el TC ens diu "aquest és el seu límit", nosaltres haurem de buscar unes altres vies, perquè no estem disposats a renunciar que Catalunya vagi guanyant quotes d'autogovern. Si l'Estatut no passa el filtre del TC, el catalanisme haurà de fer una transició des de l'estat de les autonomies cap al dret de decidir. On hem d'aplicar d'entrada aquest dret de decidir? Als temes en què hi ha majories socials més àmplies. I això exigeix una transició. No és un gir de 180 graus de cop, perquè si fem un gir de 180 graus estavellarem el vaixell contra les roques.

—Els uns parlen de "dret de decidir", uns altres de "consultes" i uns altres de "referèndums". El sobiranisme de CiU acaba allà on l'independentisme es concreta en un referèndum d'autodeterminació?

—El sobiranisme de CiU no acaba en una estació concreta. Per definició no té un límit concret. Però sí que tenim un bon coneixement de la realitat catalana i això ens porta a saber que, ara com ara —d'aquí a uns quants anys no se sap—, encara no hi ha una majoria social clara partidària que Catalunya tingui un estat propi. No és que el sobiranisme de CiU

“És més fàcil d'anar transitant cap al dret de decidir en qüestions com el concert econòmic, que tenen suport majoritari”

tingui un límit; és que la realitat catalana és la que és. Crec que cada cop hi ha més gent, a Catalunya, conscienciada que un camí per a Catalunya és un estat propi, però també n'hi ha molta que no és en aquest punt. La transició de l'estat de les autonomies al dret de decidir s'ha de fer, com el nom indica, com una transició.

—En un temps limitat?

—El temps és molt difícil d'establir. Jo no sóc ningú per dir si aquest procés social i polític trigarà cinc anys o deu o quinze. Ni sóc ningú per dir-ho ni ho sé perquè no tinc cap vareta màgica. Dependrà de com evolucioni la societat catalana. Mentrestant, cal anar acostumant els catalans a formar grans majories socials per prendre decisions sobre allò que volen. Un cas concret: els bascos i els navarresos tenen el concert econòmic. Administren els propis diners. Catalunya no ho té. Però la gent no sap que Catalunya no ho ha demanat mai. No ho ha posat mai sobre la taula. Ni a l'Estatut del 1979 ni al del 2006 no hi va haver majories polítiques per posar el concert econòmic sobre la taula. Potser que comencem per aquí. Si volem decidir el nostre futur, hauríem de ser capaços de posar-nos d'acord a Catalunya per administrar els nostres propis diners. Aquesta és una operació en què ens podem plantejar una victòria, perquè tenim una majoria social favorable al darrere.

—Amb el sistema del dret de decidir?

—És clar: amb àmplies majories socials expressades en consultes, reforçant una posició política del govern que hi hagi en aquell moment i deixant clar a Madrid que l'aspiració majoritària del poble català és anar per aquesta via, que ja no és una negociació a Madrid per part de dos governs. És el poble català que diu clarament que volem això. Això sí, pagant una part a Espanya cada any, dependent de què ens toqui per solidaritat...

Fins ara, Catalunya no ho ha posat mai damunt la taula. Crec que és més factible d'anar transitant cap al dret de decidir sobre aquests temes en què hi ha majories socials molt clares —i que

són transversals— que no sobre uns altres que no és gens clar que tinguessin suport majoritari.

No puc dir quan passarà. Sí que sé que fa 500 anys que dura el matrimoni amb Espanya, 300 dels quals han estat de submissió. 500 des dels Reis Catòlics i 300 des de Felip V. Ara només fa trenta anys que Catalunya pot anar evolucionant des del punt de vista de la seva autonomia i el seu autogovern en clima pacífic i en un estat democràtic. Trenta anys comparats amb 500 de matrimoni —des dels Reis Catòlics— i 300 de submissió no són res. Això desaconsella les presses dels qui ja n'estan farts i pensen que ja n'hi ha prou. Els qui tenim la responsabilitat de portar el vaixell hem de procurar que no s'estavelli.

—Abans parlàveu d'un full de ruta per sortir de la crisi. Quins són els punts fonamentals d'aquest full de ruta?

—Punt primer: ha d'arribar el crèdit a les empreses. No hi ha recuperació econòmica si no hi ha recuperació de les empreses; no hi ha creixement si les empreses no poden funcionar. Ha d'arribar el diner líquid al circuit empresarial.

Punt segon: cal fer un seguit de reformes estructurals a l'estat espanyol. La reforma laboral, la reforma energètica, la reforma de l'administració pública i una reforma fiscal.

I punt tres: s'ha de fer un pla en l'àmbit de la formació, que inclogui la formació professional per a tenir gent tan preparada com sigui possible i tanta com sigui possible. Pel cap baix, aquestes tres coses s'han de fer. Més coses: s'ha de garantir que les administracions paguin a trenta dies; s'ha d'aconseguir que les empreses no passin de seixanta dies en els pagaments comercials. S'ha de fer un pla seriós d'internacionalització de l'economia espanyola, catalana, valenciana, etcètera. Si més no, els tres primers punts. No tenim res de tot això.

—El crèdit a les empreses pot ser un dels objectius més complicats d'aconseguir perquè és imprescindible que s'hi impliquen els bancs.

JORDI PUJOL

“No és presentable que es deixin diners a través del FROB al sistema financer –a les caixes– i que no hi hagi cap vinculació directa que els obligui a transferir els diners al circuit empresarial”

—Sí, però també demana un lideratge seriós i potent al govern espanyol. No és presentable que es deixin diners a través del FROB [fons de reestructuració ordenada bancària] al sistema financer –concretament a moltes caixes– i que no hi hagi una vinculació directa que els obligui a transferir aquests diners al circuit empresarial. No té cap sentit que el govern presti diners, que són públics, a determinades entitats financeres i que després aquests diners no arribin on han d'arribar, que és el teixit productiu.

—Així es reproduceix un sistema que als Estats Units ja s'ha vist que no funciona.

—Exacte. S'han de donar diners i, si no es donen, s'han de fer avals. No ens enganyem. O l'empresa, sobretot la petita i mitjana, se'n surt i aixeca el cap o la desocupació continuarà creixent. Som el pitjor país, no de la UE, sinó de l'OCDE, que són trenta països: el pitjor, Espanya. Potser que ens ho prenguem seriosament. Ara, és evident que s'han de fer coses que són impopulars, i el govern s'ha de cremar. Però per això

“És evident que s'han de fer coses impopulars, i el govern espanyol s'ha de cremar”

és govern. Li toca a ell. Qui ha de rebre les bufetades, en un sistema democràtic, és el govern. També és qui té els mèrits quan les coses van bé.

—Heu manifestat més d'una vegada que la vostra experiència de negociació amb Rodríguez Zapatero us provoca una certa desconfiança...

—Desconfiança, tota.

—Demanareu res en canvi d'aquest pacte?

—No hi ha res en canvi. L'única cosa que s'ha de saber és si està disposat a treure el país de la situació en què es troba, si es pensen fer els deures o no i si el PSOE es deixa ajudar, tenint en compte que ells van com més va pitjor.

També és evident que, deixant de banda el tema econòmic, hi ha qüestions d'autogovern que també són importants. Se sobreentén que, si hi hagués un pacte per treure Espanya de la crisi i tothom hi posés la cara, hauria d'haver-hi correspondències pel que fa al respecte a la realitat nacional de Catalunya i a l'ànim de Catalunya de poder-se autogovernar.

—Des d'Esquerra, Joan Ridaó ha dit que us mostreu disposats a fer un pacte d'estat, però us negueu a fer pactes al Principat.

—Ah, sí? Per què? No hem pactat la llei d'educació a Catalunya?

—Són comparables la llei d'educació i el pacte d'estat per a l'economia?

—És que n'hem fet un munt. És probable que el senyor Ridaó no ho sàpiga, però ens n'hem fet un tip, de fer propostes positives al Parlament de Catalunya i a les Corts espanyoles per poder superar aquesta situació de dificultats econòmiques. I el senyor Ridaó –que pertany al tripartit– hauria de saber que sistemàticament ha rebutjat totes les iniciatives que ha presentat CiU. I, quan no les ha rebutjades, com el pacte d'educació, ens hem posat d'acord. Ho hauria de saber, el senyor Ridaó. Tampoc no sé si sap que vam fer un pacte amb un conseller

que es diu Josep Huguet sobre la recerca i la innovació. Per què? Perquè moltes propostes que vàrem presentar van ser acceptades.

—També heu argumentat que la crisi era un impediment per a la llei de vegueries. L'una cosa té a veure amb l'altra?

—No. Les vegueries són a l'Estatut. S'han de crear, sempre que substitueixin les diputacions. Si no, no.

—No es poden duplicar administracions...

—De cap manera. No hi caben més administracions públiques, en aquest país. Al revés. S'ha d'aprimar l'administració. No tindria cap sentit afegir les vegueries a les diputacions. Que es treguin les diputacions i s'hi posin les vegueries, això ja ho diu l'Estatut. Nosaltres vàrem votar que sí a l'Estatut. No som sospitosos, en aquest sentit. Diem que, en aquest moment en què la urgència és superar la crisi i aixecar el país i la seva economia, el debat sobre les vegueries —que, en el fons, és un debat sobre administració pública— s'ha d'ajornar. Ara no s'entendrà que parlem d'administració pública. La gent ens prendrà per bojós. En segon lloc, això confronta els territoris. És absurd. Per això recordem que l'Estatut no marca cap termini. Traiem el país de la crisi, tornem a crear feina i, després, ja parlarem de les vegueries.

—Però al full de ruta contra la crisi econòmica que heu explicat sí que esmentàveu una reforma administrativa. No hi té res a veure?

—No. No hi té res a veure. Les vegueries són una manera d'organitzar el territori català i en aquest sentit són administració pública. Però si hem de parlar d'administració pública en aquest moment, ha de ser per implantar un pla que aprimi l'administració. No per confrontar territoris i abordar aspectes que no són urgents.

—Quan dieu que un govern de CiU agafaria els més preparats, siguin de CiU o no, en qui penseu?

—En qui penso no us ho diré. No faig el govern, en aquest moment. No vull vendre la pell de l'ós abans de caçar-lo. No sóc president, simplement un candidat. Aspirem a introduir dintre de Catalunya un canvi de prioritats, d'actituds i d'estils, i de lideratge. I això no es fa nomenant governs abans d'hora. S'aconsegueix treballant cada dia, suant

"La situació del país en aquest moment demana un govern fort, amb un lideratge potent; no amb hipoteques ni croses, perquè l'experiència del tripartit ja l'hem vista"

la cansalada i demanant a la gent que ens donin la confiança a l'hora de les eleccions per poder assolir una gran majoria que permeti el canvi, canvi que Catalunya necessita com el pa que es menja. Sí que és cert que he dit que si guanyem les eleccions i governem, aniré a buscar la millor gent —siguin de CiU o no— per dirigir cadascuna de les àrees de govern. Estic convençut que dintre de CiU trobaré gent molt preparada per a portar molts temes, però si en algun de concret veig que val la pena que vingui una persona de fora de CiU —que sigui catalanista, òbviament—, la hi posaré. Ara el país té una malaltia. Quan tens una malaltia, vas a buscar els millors metges. Potser no tens la garantia que aquells especialistes et guariran del tot, però tens la tranquil·litat que ets a les mans dels millors. Ara el país s'ha de posar a les mans dels millors.

—Joan Laporta és un dels millors?

—Jo, cada vegada que em pregunten per Laporta, no en parlo. I no en parlo, simplement, perquè ell és el president del Barça —no és res més que això, en aquest moment—, i com que no hi ha cap decisió per part seva de presentar-se, no té sentit de parlar-ne. Si un dia decideix de fer el pas, ja en parlarem. A més, crec que, ara, parlar molt de Laporta, de política i de les eleccions no fa cap favor al Barça. Com que jo sóc culer des de fa més de trenta anys, m'estimo més no perjudicar al Barça.

—Si després de les eleccions haguéssiu de pactar per governar, quin seria el soci preferit de Convergència?

—La situació del país en aquest moment demana un govern fort, amb un lideratge potent; no amb hipoteques i croses, perquè l'experiència del tripartit ja l'hem vist. Aquests pactes entre tants partits, al final no fan un govern sinó diversos governs, i cadascun va pel seu compte. En aquest moment, en comptes d'un tripartit tenim, com a mínim, un *trigovern*: socialistes per un costat, Esquerra per un altre, Iniciativa per un altre. Si rasquem una mica, encara tenim més: dins dels socialistes hi ha els Ciutadans pel Canvi, que van a la seva, per exemple en la llei electoral; dins d'Esquerra ja se sap que allò no és precisament una bassa d'oli... Volem una gran majoria amb un govern fort que prengui decisions. A partir d'aquí, cal dur endavant els projectes. Cal suprimir l'impost de successions? Jo crec que sí. Si l'únic aliat que podem tenir per suprimir-lo és el PP, això ho farem amb el PP. Si l'únic aliat que podem tenir per aprovar algunes infraestructures, com diverses carreteres, és el PSC, ho farem amb el PSC. Si l'únic aliat que podem tenir per defensar l'autogovern de Catalunya és Esquerra Republicana, ho farem amb ERC. Però no dins el govern. Res de croses ni capelletes.

Àlex Milian